

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418201128
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4418201128.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti o pôvodne maloleté dieťa, v súčasnosti plnoleté dieťa: R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/A, XXX XX X. B., dieťa rodičov: matky R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/A, XXX XX X. B., zastúpenej Mgr. Helenou Farkašovou, advokátkou so sídlom Žerotínova bašta 1, 940 01 Nové Zámky, a otca K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/A, XXX XX X. B., zastúpeného Mgr. Danou Hankovou, advokátkou so sídlom M. R. Štefánika 3, 949 61 Nové Zámky, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/52/2018-88 zo dňa 13.11.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom č. k. 7P/52/2018-88 zo dňa 13.11.2018 zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/352/2013-38 zo dňa 04.02.2013 v časti o výživnom na R. F. tak, že výživné zvýšil zo sumy 80 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne od 01.03.2018 a od 01.09.2018 na 150 eur mesačne. Zročné výživné za obdobie od 01.03.2018 do 31.10.2018 v sume 180 eur uložil povinnosť otcovi splácať po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa podaným návrhom zo dňa 02.03.2018 domáhala zvýšenia výživného na vtedy maloletú R. na sumu 200 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodovania o výživnom od roku 2014 otcovi ubudla vyživovacia povinnosť voči synovi H., ktorý sa stal plnoletým a maloletá R. už navštevuje tretí ročník Strednej umeleckej školy. V priebehu konania maloletá R. dosiahla plnoletosť a na pojednávaní uviedla, že žiada zvýšiť výživné na sumu 200 eur mesačne od marca 2018. V súčasnej dobe jej otec prispieva na výživu v sume 100 eur mesačne. Ďalej uviedla, že navštevuje už štvrtý ročník Strednej umeleckej školy a má zvýšené výdavky na potreby v súvislosti s návštevou strednej školy - ZRPŠ 20 eur na rok, vreckové dostáva 3 eurá denne, platí si výkresy, farby, štetce a látky, dvakrát do roka majú ročníkový projekt, ktorý spolu vyjde na 100 eur, skladajú sa na stužkovú po 10 eur mesačne a mávajú aj školské výlety, ktoré stoja 10 až 15 eur. Má mobil, za ktorý sa platí 10,55 eura mesačne a ešte má výdavky aj na lieky, drogériu a v súvislosti so strojčekom na zuby, kde sa za každú kontrolu platí každý druhý mesiac 10 eur. Uviedla tiež, že sa jej zhoršil zrak do diaľky, preto dali robiť nové okuliare a antikoncepcia ju stojí 10 eur mesačne.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zastal názor, že v danom prípade došlo k zmene pomerov na strane plnoletej dcéry aj na strane rodičov. Zmena pomerov na strane plnoletej R. spočíva v tom, že jej odôvodnené potreby sa zvýšili na oblečenie, stravu, obuv a v súvislosti s návštevou strednej

odbornej školy, za ZRPŠ sa platilo 30 eur za rok, každý polrok majú ročníkový projekt a posledný stál 50 eur. Ďalej je sledovaná u imunológa, každé tri mesiace berie lieky na podporu imunity a protialergické, do školy denne dochádza. Vlak má zadarmo, ale denne jej matka dáva 2 až 3 eurá vreckové. V Komárne navštevuje zubárku, lebo má zubný strojček a raz za dva - tri mesiace chodí na kontroly, pričom za jednu kontrolu sa platí 10 eur. Má mobil, za ktorý sa platí 10,55 eura mesačne a ešte má výdavky aj na lieky, drogériu, okuliare a antikoncepcia ju stojí 10 eur mesačne. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, od 01.08.2018 zarába 750 eur v hrubom, čo je približne 600 eur mesačne v čistom. Pokiaľ ide o jej výdavky na živobytie, platí nájomné 176 eur, RTVS 4,64 eura, plyn 50 eur, elektrina 35 eur, za mobil platí 68,65 eura mesačne, v čom je zahrnutá suma mobilu aj pre dcéru. Jej manžel si sám platí telefón okolo 30 eur mesačne. Dňa 16.07.2016 uzavrela manželstvo s H. D., ktorý je zamestnaný a ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, zarába priemerne mesačne 403,99 eura. Pokiaľ ide o jeho výdavky na živobytie, mal osobný bankrot, ktorý ešte trvá a mesačné splátky sú 82,17 eura. Do konkurzu išiel dlh 40.000 eur. Uviedol tiež, že býva v mestskom nájomnom byte s priateľkou, ktorá má vyživovaciu povinnosť voči plnoletému dieťaťu, ktoré študuje na vysokej škole a jej otec platí na ňu výživné 100 eur mesačne. Jeho priateľka je polovičná invalidná dôchodkyňa a tiež je zamestnaná na polovičný úväzok. Pokiaľ ide o jeho náklady na domácnosť, platí nájomné 166,91 eura mesačne, RTVS 4,64 eura mesačne, plyn 31,50 eura mesačne, elektrinu 39 eur mesačne, káblovú televíziu a internet 24,94 eura mesačne a na týchto nákladoch na domácnosť sa podieľa so svojou priateľkou.

3. Súd skúmajúc odôvodnené potreby plnoletej dcéry, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný, preto zvýšil výživné na plnoletú R. od 01.03.2018 na 100 eur mesačne (v tejto výške už otec výživné platí) a od 01.09.2018, t. j. nástupu do maturitného ročníka strednej školy, na 150 eur mesačne, pretože od tejto doby sú už aj vyššie náklady na štúdium najmä v súvislosti so stužkovou slávnosťou. Podľa názoru súdu, otec môže prispievať na výživu svojej dcéry aj sumou 150 eur mesačne bez ohrozenia vlastnej výživy, a to aj s poukazom na zákon č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu činí od 01.07.2018 činí 205,07 eura mesačne. Teda, keď otec zaplatí zo svojho priemerného čistého mesačného príjmu, ktorý činí 403,99 eura výživné 150 eur, zostane mu ešte 253,99 eura, čo je o 48,92 eur viac, ako činí jeho životné minimum. Pri svojom rozhodovaní súd zobral do úvahy to, že potreby plnoletej dcéry sa neustále zvyšujú a tiež prihliadol aj na to, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť voči plnoletému synovi H., ktorý je už samostatne zárobkovo činný, ako aj na to, že príjem otca sa od posledného rozhodovania o výživnom zvýšil mesačne zo sumy 340,04 eura na 403,99 eura. Zvýšením výživného od 01.03.2018 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom v sume 180 eur, ktorý mu súd povolil splácať po 30 eur mesačne podľa § 232 odsek 3, 4 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), aby zaplatením naraz celého nedoplatku nedošlo k ohrozeniu jeho životného minima. Otec platí výživné v sume 100 eur mesačne od 01.07.2018 dobrovoľne.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal zmeniť napadnutý rozsudok tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne počnúc dňom 01.03.2018. Podané odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. e), f), g), a h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie nezisťoval a neposudzoval príjem manžela matky dieťaťa, ktorý sa podieľa na ich spoločných výdajoch, je zamestnaný a navyše nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Ako uviedol pred súdom prvej inštancie, je v konkurze, z čistého mesačného príjmu mu správca konkurznej podstaty odpočíta určité percento z platu, čo mesačne činí zhruba 82 eur. Teda po odpočítaní mu zostane len suma cca 320 eur. Z čistého príjmu 403,99 eura, po zrážke sumy 82,17 eura a po odrátaní sumy výživného 150 eur, mu zostane len 171,82 eura, čo je suma pod životné minimum. Príjem jeho priateľky predstavuje mesačne 306,50 eura. Súčasne poukázal na zmenu majetkových pomerov na strane matky dieťaťa, ktoré sa od uzatvorenia manželstva zmenili - stavia rodinný dom a v domácnosti majú tri motorové vozidlá. Preukázané výdaje na plnoletú R. predstavujú mesačne sumu 52,48 eura (ZRPŠ, vreckové, ročníkový projekt, výlety, mobil, lekár), plus výdavky spojené s oblečením a živobytím v sume 95 eur na plnoletú Sofiu. Matka teda rozhodne nemá na dcéru výdaje, ktoré by zodpovedali sume 150 eur mesačne. Záverom podaného odvolania poukázal na súdnu prax, v zmysle ktorej by výživné, ktoré hradí povinný rodič malo predstavovať 20 - 30 % jeho čistého príjmu.

5. K odvolaniu otca dieťaťa sa vyjadrila matka dieťaťa navrhujúc napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že jej manžel H. D. predložil súdu na pojednávaní dňa 17.09.2018 potvrdenie o príjme za január 2018 - august 2018, ktoré bolo založené do súdneho spisu. Otec sa neustále odvoláva na konkurz už viac ako 5 rokov, ale doteraz svoju finančnú situáciu nezmenil. Oficiálne je zamestnaný v spoločnosti REMAK servis

s.r.o., ktorej majiteľkou a konateľkou je jeho priateľka. Otec zámerne neuviedol, že výživné na dcéru jeho priateľky, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti zo strany jej otca je v sume 200 eur, čím sa mení suma, ktorú majú na chod domácnosti. Ku skutočnosti stavby rodinného domu uviedla, že s manželom nie je bezpodielovou spoluvlastníčkou žiadneho stavebného pozemku. Poukázala na skutočnosť, že v domácnosti otca dieťaťa sú taktiež dve motorové vozidlá. Má vedomosť, že skutočné platobné možnosti otca sú nanajvýš rovné jej. Ich spoločný plnoletý syn H. F. pracuje v spoločnosti REMAK servis s.r.o. tiež, a teda má prehľad o zákazkách. Záverom poukázala na skutočnosť, že v minulosti, keď otec rovnako argumentoval konkurzom a zlou finančnou situáciou, bol schopný platiť výživné na dve maloleté deti spolu v sume 180 eur mesačne, a popri tom zrekonštruovať byt, chodiť na dovolenky, koncerty v zahraničí a značkové mobilné telefóny pre členov domácnosti. Na základe uvedeného mala matka dieťaťa za to, že odvolanie bolo podané len zo špekulatívnych dôvodov.

6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako pôvodne ustanovený kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v písomných vyjadreniach k odvolaniu otca a vyjadreniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Od posledného rozhodovania o výživnom prešli 4 roky. Pri určení výšky výživného súd objektívne posúdil odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov.

7. Otec v následnom vyjadrení uviedol, že v spoločnosti REMAK servis, s.r.o. pracuje ako technik spolu s ich spoločným synom H.. Spoločnosť viac zamestnancov nemá, pričom je pravdou, že majiteľkou a konateľkou spoločnosti je jeho priateľka, ktorá vykonáva administratívu a obchodnú činnosť. Z výživného v sume 200 eur si dcéra jeho priateľky Y. platí štúdiu na vysokej škole. Tieto finančné prostriedky neslúžia ako príjem domácnosti, chodia na jej samostatný účet. Naďalej zotrval na skutočnosti, že príjem manžela matky dieťaťa nebol predmetom dokazovania a nebol započítaný do príjmov jej domácnosti, ako aj na tvrdeniach o stavbe rodinného domu a motorových vozidlách. V súvislosti s jeho príjmom uviedol, že na výživné na maloleté deti v sume 180 eur si musel častokrát požičať, resp. ho platil po častiach. Rekonštrukcia bytu prebehla pred jeho osobným bankrotom, týkala sa len nevyhnutných opráv a hradila ju jeho priateľka z finančných prostriedkov, ktoré zdedila. Zdôrazni, že v súčasnej dobe nie je schopný platiť požadované výživné, avšak o svoje deti sa stará a snaží sa im v rámci možností a schopností zabezpečiť ich prostriedky.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci neviazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v celom rozsahu zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP) a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom

12. Podľa § 391 ods. 1 CSP, k odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetné konanie začalo na základe podaného návrhu matky maloletej R., ktorá sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa z dôvodu podstatného zvýšenia nákladov dieťaťa spojených predovšetkým so zvýšením sa jeho veku a štúdiom na strednej škole. Maloletá R. počas konania dňa 18.07.2018 dosiahla plnoletosť, pričom na pojednávaní dňa 17.09.2018 uviedla, že na podanom návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti trvá a žiada výživné zvýšiť na sumu 200 eur mesačne. V rámci záverečnej reči právna zástupkyňa matky dieťaťa uviedla, že súhlasia so zvýšením výživného od 01.03.2018 na 100 eur mesačne a od 01.12.2018 na 150 eur mesačne k rukám plnoletej dcéry. Otec súhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti len na sumu 100 eur mesačne. Podaný návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie posúdil ako dôvodný a vo veci samej rozhodol tak, že výživné zvýšil zo sumy 80 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne od 01.03.2018 a od 01.09.2018 na 150 eur mesačne, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/352/2013-38 zo dňa 04.02.2013 v časti o výživnom na Sofiu Kováčovú. Zročné výživné za obdobie od 01.03.2018 do 31.10.2018 v sume 180 eur uložil povinnosť otcovi splácať po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec dieťaťa, preto je preskúmanie napadnutého rozsudku predmetom tohto odvolacieho konania.

17. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojich detí dokázali uspokojovať všetky ich základné životné potreby, t. j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné. Záonné ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov, zistenej porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho súdneho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo o také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Zákon o rodine viaže zánik vyživovacej povinnosti voči dieťaťu výlučne na schopnosť samostatne sa živiť.

18. V predmetnom konaní je v súčasnosti už plnoletá navrhovateľka študentkou strednej školy. Nie je schopná sama si zabezpečiť také pravidelné príjmy, z ktorých by uspokojovala svoje základné životné potreby, a preto sú obaja rodičia povinní tieto potreby dieťaťa zabezpečiť, či už po stránke hmotnej alebo mentálnej. Je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného v roku 2014 nastala zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktoré v priebehu konania dňa 18.07.2018 dovŕšilo plnoletosť. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie po prejednaní veci dospel k záveru, že odôvodnené potreby dieťaťa v predmetnom konaní, ktoré nie je schopné sa samé živiť, sa neustále zvyšujú, hlavne v prípade, keď maloletá Sofia už dosiahla plnoletosť, študuje na strednej škole, a má preukázateľne zvýšené výdavky aj v súvislosti s jej vekom dieťaťa (stravovanie, ošatenie, atď.) a štúdiom.

19. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy a musí taktiež prihliadnúť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu, zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Z dôvodu, že v konaní o zvýšení vyživovacej

povinnosti sa jedná o citlivé rozhodnutie, je potrebné vyčerpávajúco preskúmať skutkový stav veci. Napriek uvedeným skutočnostiam zrejým súdu prvej inštancie z jeho rozhodovacej činnosti, súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom zistil majetkové a finančné pomery na strane matky dieťaťa. Na určenie výšky zvýšenej vyživovacej povinnosti je potrebné okrem majetkových pomerov matky dieťaťa preskúmať a zistiť aj príjmy a výdavky osôb, s ktorými žije nielen matka v spoločnej domácnosti, ale aj plnoletá Sofia, t. j. zistiť majetkové a finančné pomery súčasného manžela matky dieťaťa - H. D.. Jeho majetkové pomery podstatným spôsobom ovplyvňujú finančnú situáciu v ich spoločnej domácnosti, pretože manžel matky dieťaťa sa svojím príjmom bezprostredne podieľa na spoločných mesačných príjmoch domácnosti matky dieťaťa, a teda aj na spoločných výdavkoch tejto domácnosti. Matka dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že výška mesačného príjmu jej manžela bola preukázanou na pojednávaní dňa 17.09.2018 potvrdením o jeho príjme za január 2018 - august 2018, ktoré bolo založené do súdneho spisu, avšak v obsahu súdneho spisu sa takéto potvrdenie nenachádza a ani zo zápisnice z pojednávania zo dňa 17.09.2018 nevypláva skutočnosť, že by súd vykonal dokazovanie za účelom zistenia majetkových pomerov súčasného manžela matky dieťaťa. Z uvedeného dôvodu je zistenie celkových mesačných príjmov a výdavkov na strane matky dieťaťa, t. j. aj osôb s ňou žijúcich v spoločnej domácnosti, neoddeliteľnou súčasťou rozhodovania vo veciach vyživovacích povinností.

20. Okrem uvedeného nedostatočného zistenia majetkových pomerov na strane matky dieťaťa, odvolací súd poukazuje aj na ďalšiu vadu konania spočívajúcu v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že súd z predložených potvrdení o príjme otca nachádzajúcich sa v súdnom spise na č. l. 19 a č. l. 80 vyvodil, že priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od júna 2017 do septembra 2018 je v sume 403,99 eura. Uvedené skutkové zistenie je nesprávnym, pretože z predložených potvrdení o príjme otca nachádzajúcich sa na č. l. 19 a č. l. 80 je zrejماً vyššia suma priemerného mesačného príjmu otca dieťaťa. K nesprávnemu zisteniu priemerného mesačného príjmu otca došlo tým, že súd pochybil a pri jeho výpočte vychádzal z predloženého potvrdenia o mesačnom príjme H. F. nachádzajúcom sa na č. l. 45, ktorý je súrodcom plnoletej R.. Z tohto potvrdenia o príjme je výpočet priemerného mesačného zárobku správny, avšak je spojený s osobou brata plnoletej R., a nejedná sa o priemerný mesačný príjem otca dieťaťa, ktorý je povinným z vyživovacej povinnosti.

21. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako veci ne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v zákone. Výkladom tohto ustanovenia treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť vyvedené. Právo (účastníka konania) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Účelom odôvodnenia rozhodnutia je totiž preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu i s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné.

23. Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v

ustanovení § 220 ods. 2 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

24. Zákom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

25. V súvislosti s nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolací súd poukazuje na materiálnu nevykonateľnosť výrokov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. V predmetnej veci je z obsahu spisu zrejmé, že zvýšenia vyživovacej povinnosti sa pôvodne domáhala matka maloletej R.. Počas priebehu predmetného konania maloletá R. dosiahla plnoletosť, pričom na pojednávaní dňa 17.09.2018 zotrvala na požiadavke zvýšenia vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie vo výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na plnoletú R. vyživovaciu povinnosť zvýšil zo sumy 80 eur na sumu 100 eur mesačne od 01.03.2018 a následne od 01.09.2018 na sumu 150 eur mesačne, pričom z tohto výroku nie je zrejmé, komu má otec svoju vyživovaciu povinnosť plniť a ku ktorému dňu je povinný stanovenú vyživovaciu povinnosť splniť, t. j. dátum splatnosti vyživovacej povinnosti. Rovnako odvolací súd poukazuje na nedostatočné časové ohraničenie zvýšenia vyživovacej povinnosti zo sumy 80 eur na sumu 100 eur, ktoré je ohraničené len začiatkom plynutia tejto povinnosti (od 01.03.2018), pričom absentuje ohraničenie ukončenia vyživovacej povinnosti v tejto výške, avšak z ďalšej časti výroku je zrejmé, že vyživovacia povinnosť sa odo dňa 01.09.2018 mení. Následne aj vo výroku o zročnom výživnom absentuje uvedenie komu má otec dieťaťa zročné výživné uhradiť. Uvedené dôvody majú za následok rozpornosť napadnutého rozsudku s ustanovením § 220 ods. 2 CSP a z neho vyplývajúcej požiadavky preskúmateľnosti, presvedčivosti a vykonateľnosti súdnych rozhodnutí.

26. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností, a teda bez riadne zisteného skutkového stavu predmetnej veci, t. j. zistenia skutočných majetkových pomerov na strane oboch rodičov dieťaťa, nie je možné relevantne rozhodnúť o návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti v prospech plnoletej R.. Odvolací súd teda dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave a nesprávnych skutkových zisťeniach. Z toho dôvodu odvolací súd rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vec znovu prejedná a doplní dokazovanie v súlade s vyššie uvedeným tak, aby riadne zistil majetkové pomery oboch rodičov dieťaťa - na strane matky sa jedná o preukázanie mesačných príjmov osôb žijúcich s ňou a plnoletou R. v spoločnej domácnosti, a na strane otca o správne zistenie jeho priemerného mesačného príjmu, od ktorého výšky sa následne odvíja aj samotná výška vyživovacej povinnosti. Počas skúmania majetkových pomerov sa súd prvej inštancie primerane vysporiada aj s námietkami účastníkov konania prednesenými v odvolacom konaní. Súd svoje nové rozhodnutie odôvodní tak, aby spĺňalo všetky zákonné náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP, a teda aby rozhodnutie súdu bolo presvedčivé a preskúmateľné v prípadnom odvolacom konaní, a súčasne súd rozhodne tak, aby samotné výroky daného rozhodnutia boli materiálne vykonateľnými. Záverom odvolací súd odkazuje aj na zrejmú nesprávnosť záhlavia napadnutého rozhodnutia, v ktorom je už v čase rozhodovania súdu plnoletá R. označená za maloleté dieťa. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), pričom v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).